

De Staatssecretaris Rechtsbescherming
De Minister van Justitie en Veiligheid

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Rechtsbestel
Rechtspraak en Geschilopl.

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

nota

Beslisnota beleidsreactie WODC-evaluatie Innovatiewet
Strafvordering

Datum
27 november 2024

Onze referentie
5945612

Bijlage(n)

3

1. Aanleiding

De Innovatiewet Strafvordering is op 1 oktober 2022 in werking getreden (Stb. 2022, 276). Deze wet maakt onderdeel uit van het wetgevingsproject nieuw Wetboek van Strafvordering. De Innovatiewet Strafvordering heeft het huidige wetboek aangepast zodat met enkele nieuwe onderdelen van het nieuwe wetboek in de praktijk alvast ervaring kan worden opgedaan. Binnen enkele organisaties werkzaam in de strafrechtketen, waaronder de politie, het Openbaar Ministerie en de Rechtspraak, hebben de afgelopen twee jaar op basis van de Innovatiewet een vijftal pilots plaatsgevonden.

Het WODC heeft de vijf pilots geëvalueerd. Die WODC-evaluatie van de Innovatiewet bestond uit twee rapporten. Op 3 oktober 2024 heeft u die rapporten aangeboden aan de Eerste Kamer en Tweede Kamer. In de brief waarmee deze evaluatie is aangeboden, is een beleidsreactie toegezegd. Die beleidsreactie is de afgelopen maanden, in samenwerking met de betrokken ketenpartners opgesteld en als bijlage bij deze nota gevoegd.

2. Geadviseerd besluit

Akkoord te gaan met de verzending van de beleidsreactie WODC-evaluatie Innovatiewet Strafvordering aan de Eerste Kamer en Tweede Kamer.

3. Kernpunten

De Innovatiewet Strafvordering kent een duur van drie jaar en eindigt daarmee op 30 september 2025. Op basis van de voornoemde evaluatie kan worden besloten om bij wet de werkingsduur van bepalingen uit deze wet te verlengen. Met de verlenging kunnen de wettelijke bepalingen die de Innovatiewet heeft geïntroduceerd in het huidige wetboek worden gecontinueerd tot de inwerkingtreding van (de corresponderende regelingen in) het nieuwe Wetboek van Strafvordering. Voorwaarde daarvoor is dat vóór de datum van het vervallen van de Innovatiewet (30 september 2025) een wetsvoorstel bij de Tweede Kamer is ingediend dat strekt tot deze verlenging.

Het besluit of de Innovatiewet Strafvordering (op onderdelen) moet worden verlengd en zo ja of de mogelijkheden moeten worden voortgezet in de vorm van een pilot is de afgelopen periode uitvoerig besproken met de betrokken ketenorganisaties, onder andere in het Bestuurlijk Ketenberaad voor de

strafrechtketen (BKB).¹ De uiteindelijke keuzes zijn verwoord in de bijgevoegde beleidsreactie. De beleidsreactie is, evenals de inhoud van deze nota, afgestemd met de Directie Wetgeving en Juridische Zaken (DWJZ).

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Rechtsbestel
Rechtspraak en Geschilopl.

Voor de onderwerpen prejudiciële procedure, onderzoek van gegevens na inbeslagneming en audiovisuele registratie uit de Innovatiewet geldt dat zij al zijn opgenomen in het nieuwe wetboek (door het wetsvoorstel voor de eerste vaststellingswet²). De onderdelen over de hulpofficier van justitie en de mediation zijn daarin nog niet opgenomen. De aanbevelingen uit de evaluatie die aanleiding geven tot een inhoudelijke aanpassing van de bepalingen worden door middel van de tweede aanvullingswet verwerkt in het nieuwe wetboek. Voor de onderwerpen hulpofficier van justitie en mediation geldt dat de bepalingen, indien gewenst, door middel van de tweede aanvullingswet worden toegevoegd aan het nieuwe wetboek.

Datum
27 november 2024

Onze referentie
5945612

4. Toelichting

De evaluatie Innovatiewet Strafvordering heeft belangrijke inzichten opgeleverd ten aanzien van de vijf nieuwe onderdelen waarmee de afgelopen twee jaar in pilots is gewerkt. Deze inzichten brengen ons allereerst tot de conclusie dat de ketenorganisaties en JenV de meeste nieuwe mogelijkheden graag behouden.

Er wordt (vooralsnog) echter geen noodzaak gezien om de bijbehorende pilots, die een looptijd hadden van twee jaar, te verlengen. Een verlenging en een daarmee in beginsel tweede evaluatie biedt onvoldoende toegevoegde waarde, in die zin dat er geen reden is om aan te nemen dat dit nieuwe inzichten oplevert.

De bevindingen uit de evaluatie en de voorgestelde keuzes naar aanleiding daarvan ten aanzien van de verlenging van de Innovatiewet Strafvordering zijn per pilot beschreven in bijgaande beleidsreactie. Schematisch weergegeven kunnen de voorstellen als volgt worden samengevat:

Pilot	Verlengen bepalingen in Innovatiewet?	Verlengen pilotvorm?
Prejudiciële procedure	Ja	Nee
Mediation	Ja	Momenteel niet, mogelijk voor testen oplossingen geconstateerde knelpunten.
Gegevens na beslag	Ja	Nee
Audiovisuele registratie		
• <i>AVR camerabeelden</i>	Ja	Momenteel niet, mogelijk bij technische ontwikkeling
• <i>AVR verdachtenverhoren</i>	Ja	
• <i>AVR als bewijsmiddel</i>	Ja	
• <i>AVR ter zitting</i>	Nee	
Hulpofficier van justitie		

¹ Besproken in de uitgebreide samenstelling van het BKB, waaraan ook wordt deelgenomen door KMar, BOD'en en NOvA.

² Kamerstukken II, 36327.

• <i>Vorderingsbevoegdheden</i>	Nee	Nee
• <i>Inzet scanapparatuur (IMSI-catcher)</i>	Nee	Nee
• <i>Beslagbevoegdheden</i>	Ja	Nee

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Rechtsbestel
Rechtspraak en Geschilopl.

Datum
27 november 2024

Onze referentie
5945612

4.1. Politieke context

Het wetsvoorstel tot vaststelling van het nieuwe Wetboek van Strafvordering ("eerste vaststellingswet") is in maart 2023 ingediend bij de Tweede Kamer (KS II, 36327, nr. 2). De mondelinge behandeling vindt plaats in het eerste kwartaal van 2025 (zes wetgevingsoverleggen en twee plenaire behandelingen).

Voor de verdere stand van zaken in het wetgevingsproject nieuw Wetboek van Strafvordering wordt verwezen naar de tiende voortgangsrapportage welke zeer spoedig naar de Kamers zal worden verzonden.

De onderdelen prejudiciële procedure, gegevens na beslag en audiovisuele registratie zijn al opgenomen in de eerste vaststellingswet van het nieuwe wetboek. De onderdelen over de hulpofficier van justitie en de mediation zijn daarin nog niet opgenomen.

De verwachting is dat tijdens de mondelinge behandeling van de eerste vaststellingswet eveneens (onderdelen) van de Innovatiewet worden besproken.

4.2. Financiële overwegingen

Vanuit het departement is budget en ondersteuning beschikbaar gesteld voor de ontwikkeling en inrichting van de pilots. De kosten komen sinds 2024 voor rekening van iedere pilotorganisatie. Eventuele werklasteffecten worden betrokken in het algehele traject rondom financiering van structurele uitvoeringsconsequenties van het nieuwe wetboek. Mochten rondom de pilots AVR en Mediation in de toekomst (tot aan de inwerkingtreding van het nieuwe wetboek) opnieuw in pilotvorm (technische) ontwikkelingen worden beproefd dan kunnen eventuele kosten in beginsel worden gedekt door het beschikbare implementatiebudget.

4.3. Krachtenveld

Bij enkele pilots hebben de organisaties verschillende type ervaringen opgedaan die in de beleidsreactie zijn verwoord. Deze ervaringen en verschillen van inzicht zijn in de diverse gremia, waaronder de Stuurgroep pilots Innovatiewet, de coördinatiegroep nWvSv en het BKB+, besproken. De verschillende betrokken partijen zijn op één lijn gekomen wat betreft de keuze(s) voor een eventueel vervolg.

4.4. Communicatie

Communicatie rondom de beleidsreactie is afgestemd met de communicatieafdelingen van de betrokken pilotorganisaties en de Directie Communicatie van het departement.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

5.1. Toelichting

De persoonsgegevens van de ambtenaren zijn niet openbaar ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

Bijlagen:

- 1) Beleidsreactie WODC-evaluatie Innovatiewet strafvordering
- 2) EK beleidsreactie WODC-evaluatie Innovatiewet Strafvordering
- 3) TK beleidsreactie WODC-evaluatie Innovatiewet Strafvordering

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Rechtsbestel
Rechtspraak en Geschilopl.

Datum
27 november 2024

Onze referentie
5945612